

Св. архиеп. Евстатије I,
детаљ фреске из манастира Ариље. Манастир Ариље је задужбина краља Драгутина, а црква је живописана 1296. год.

тѣмже прослављашаго сѧю паматъ твою, Христу бѣ го дерзновеніемъ моли ѿ душахъ нашихъ.

[Дважды.]

Всѧко престолу єси преузећение оугодниче гдени: всиоду бо раздѣлу єси стаду твоему вѣтвенија сладости оченїја, и миже наслажденіја, оутверждаемъ и ограждаемъ ѿ вражїја соблазни и молбы: тѣмже Христу прославляемъ, давшаго тебѣ тиковију блага, єгоже го дерзновеніемъ моли ѿ душахъ нашихъ.
[Дважды.]

Слава, гласъ ѕ:

^{1*} Ова служба се у „Срблјаку“ налази на стр. 233-239, издање: Св. Архијер. Синод СПЦ, Београд 1986. год. Овде је преузимамо са сајта [Ортијб](#), где је прослеђена у електронском виду од монаха Германа из Србије. Текст је подвргнут граматичкој редакцији.

^{2*} Аутор службе је србски архиеп. Данило II Пећски (1324-1337). Превод д-ра Димитрија Богдановића (и др.) са србско-словенског на савремени србски језик ове службе имамо у едицијама: 1) „Срблјак – службе, канони, акатисти“, књ. 2, стр. 49-75, издање: СКЗ, Београд 1970. год. и 2) „Стара српска књижевност у 24 књиге“, књ. 6, стр. 243-259, издање: Просвета и СКЗ, Београд 1988. год.

На вѣсотѣ добротѣтеленъ нѣныхъ воргеказ ѣсѧ, велегласиша всѣхъ притекающиихъ къ твоему наѹчили ѣсѧ нѣнаѧ мѣстъвовати, землихъ же попечений и плодоносныхъ похотовъ далече оѹклионаѧтися: тѣмже іакѡ фінїдъ процвѣлъ ѣсѧ въ домѣ гдѣни и іакѡ یرінѣ бѣгѹѧшеши, нѣныѧ крашоты наслаждадѧся: сегѡ рѣди, ѿ всѣхъ честнѣи ѣнитѣдїе, непрестанно молю христу да спасетъ душу наашу.

И нынѣ, предпрѣздишася.

Входъ, прокименъ днѣ и чтенія тѣ [стѣтели].*³

Прѣтчей чтеніе [главы 7 и 8].

Мамать прѣнаго изъ похвалами, и бѣгословеніе гдѣ на главѣ ѣгѡ. Бѣженъ члѣкъ, иже ѿбрѣте премѣдростъ, и смѣртенъ, иже оѹбѣдѣ рѣзумъ. Лѹшие бо сю кѹповати, нежели златы и сребрѣ сокровища. Честнѣиша же ѣсть каменіи многоцѣнныи, вѣже честнѣи недостойно ѣѧ ѣсть. Долгота бо днѣй, и лѣта жи вота въ деснѣцѣ ѣѧ: въ шѣнциѣ же ѣѧ богатство и слава. ѿ ѹстѣ ѣѧ исконитѣ прѣвла, законъ же и мѣтъ на зѣнциѣ исконитѣ. Послѹшишь же оѹбо мене, съ чада, честнѣилю бо рѣкѹ: и бѣженъ члѣкъ, иже пѣтн моя сокращенитѣ: искони бо мои, искони жи вота, и оѹготовлѧети хотѣніе ѿ гдѣ. Сегѡ рѣди молю вѣсъ, и предлагай мои главы синовамъ члѣкѣи: іакѡ ѿзъ премѣдростъ оѹстѣрони, сокѣтъ, и рѣзумъ и смѣсли ѿзъ привѣахъ. Моя сокѣтъ и оѹтѣржденіе, моя рѣзумъ, моя же кре посты. ѿзъ мене любвиши любелю, ици ѿзъ же мене ѿбрѣщутъ бѣгодатъ. Рѣзумѣніе оѹбѣи незлобиин коварство, ненаказаніе же прилагайти се рѣдци. Послѹшишь же мене и паки, честнѣилю бо рѣкѹ, и ѿвѣрзъ ѿ ѹстѣнъ прѣвла: іакѡ искони похити гортань моя, мѣрзки же предо мню оѹстѣи лживыи. Съ прѣвлою вѣже глаголы оѹстѣ мои: и ичтоже въ нѣхъ стѣропотно, и иже развершиенно. Вѣдѣ прѣвла сѣть разумѣвашимъ, и прѣста ѿбрѣгайциимъ рѣзумъ. Наѹчишь бо вѣсъ искони, да бѣдетъ ѿ гдѣ надежда вѣша, и исполнитеся дѣла.

Премѣдрости соломоновы чтеніе [главы 7, 8 и 9].

Сѣла прѣнаго камплюти премѣдрости: оѹстѣ же мѣжей мѣдыи вѣдалътъ бѣгодатъ. Оѹстѣ мѣдыи похити премѣдрости, прѣвла же и зевавлѧетъ ихъ ѿ зѣнциѣ. Скончавши мѣжъ прѣнаго, не погибнетъ надежда. Сынъ

* Не наводятъ се у изворнику.

бо праіведеніз раждáетса въ жнвóтъ, һ во блгнхъ івоіхъ плодъ праівды ѿбімегтъ. Свѣтъ прѣвымъ веегда, һ ѿ гдѣ ѿбрѣщутъ елгодатъ һ слаівъ. ѧзыікъ мѣдрыхъ дѣярла івѣстъ, һ въ ՚пцѣ ՚хъ почіетъ мѣдрость. Аюенитъ гдѣ прѣбнал сефца, прїлгнн же ємъ въ непорочнїй въ пѣтн. Мѣдрость гдїа просвѣщаєтъ лице разъмнаго. Постигаєтъ бо желаніи ю, прѣжде дайже разъмѣти ю: һ оудобъ оѹзрнгтса ѿ любвищахъ ю. Оѹгреневавый къ ней не оѹгрѣднгтса: һ едакъ єжѣ ради, викорѣ веъз пеялн бѣдуетъ. Іако досгоянныихъ єжѣ сама ѿходнітъ ՚щѣши: һ во стезахъ єжѣ тавлáетса ѻмъ блгопріемнѣ. Мѣдрости никогдаже ѿдолїєтъ ѡлбла. Сіхъ ради һ рачнтель бѣхъ доброіты єжѣ: һ возлюбнхъ ю, һ поискакъ ѿ иности моеѧ: һ взыскакъ небеснгтъ прнвсестн сеебѣ, Іако веѣхъ влка возлюбн ю. Тайнинца бо єстъ вѣжіл хнітрости, һ ѿбрѣтательница дѣль єгѡ. Трѣды єжѣ, єгтъ добротѣтъсли: цѣломѣдрію же һ разъмъ та оѹчнгтъ, праівдѣ һ мѣжествъ, ՚хже потрѣбнѣе ииичтоже єстъ въ житїи человѣкѡмъ. Іще же һ многаго ииідѣства желаетъ ктѡ, вѣстъ дрѣвнал, һ бѣти хотлца разомоѣтъ: Свѣстъ ииѣнїяломъ, һ разрѣшнїя гаданїй: знаменїя һ чудеса проразъмѣетъ, һ ссыпїя временъ һ лѣтъ: һ вѣмъ собѣтннкъ єстъ блгъ, Іако везмѣртвіе єстъ въ ней, һ блгославіе во ѿбенїи словесъ єжѣ. Сегѡ ради веїдовахъ ко гдѣ һ помоліхъ ємъ, һ рѣхъ ѿ веїгѡ сефца моеѡ: Бжѣ ѿтцѣвъ, һ гдїи мѣтн, готворивый вѣл илбомъ твоимъ, һ мѣдростию твоеню оѹгрѣбнвый человѣка, да владѣетъ бѣвшими ѿ тварьми, һ да оѹправлѧетъ міръ въ преподобнїи һ праівдѣ: дайжь ми твоіхъ преістолахъ прніедлѣщю премѣдрость, һ не ѿладчн менѣ ѿ ՚тровкъ твоіхъ, Іако ѿзъ рабъ твоій, һ сїнъ рабыни твоєѧ. Послѣ ю изъ нѣсъ ѿ стаго жилнца твоєгѡ, һ ѿ прѣгола славы твоєѧ, да єзки со мню наѣчнгтъ мѧ, чтѣ блгогодно єстъ предъ тобою: һ настѣвнти мѧ въ разъмъ, һ сохранинти мѧ въ слаївѣ сеоенї. Помышленїя бо смѣртныхъ вѣлъ веїдовъ, һ погрѣшилѣна оѹмышленїя ՚хъ.

Премѣдрости голомѡновы чтеенїе [главы ۳, ۵, ۷ и ۸].

 охвалѣемъ прѣннкѣ, возвеселѣтса лидїе: Бозмѣртвіе бо єстъ память єгѡ, Іако ѿ гдїи познаѣтса, һ ѿ чловѣкѣ: һ оѹгода гдїи дѣшл єгѡ. Возлюбнте оѹбо, ѿ мѣжїе, мѣдрость, һ пожиуете: веїхощнтие єжѣ, һ наїзданіи бѣдуете: начало бо єжѣ любы, һ соблюденїе Закона. Почтнтие премѣдрость, да во вѣки царствуете. Возбѣщдъ вамъ, һ не скрыю ѿ тѣннз

бѣїнхъ: Гаікѡ тóй мѣдросгти настáви никъ є́сть, и мѣдрыхъ нісправнтель, и вслкомъ смыслъ и дѣлъ хнитрещъ. И всѣмъ смысломъ наѣнитъ мѣдросгти: є́сть бо въ ней дѣлъ раздѣленъ и сѣтъ, и сїлніе сефта присноідѣшиагш, и ѿбраузъ блгости бѣїл. Тѣ дѣлъ ги бѣїл и прѣроаки оўстрижетъ: Блголѣпнѣйши же є́сть солица, и паче вслакагш сотворенія звѣздъ: сефту раздѣлѧемъ ѿрѣтателъ пѣрвѣйши. Тѣ оўгождайющи хъ є́й ѿ болѣзвнѣй нѣзбѣви и настѣви на сїевѣи прѣвъял. Даде иѣмъ раздѣлъ и мѣдросгти сѣтъ, и сохранилъ ѿ ловаки хъ, и подвигъ крѣпокъ подаде иѣмъ: да раздѣлѣютъ вси, гаікѡ сїльниче всегѡ є́сть блгочестіе. И никогдаже премоожетъ злоба мѣдросгти, ниже прѣидетъ злѣлъ ѿблнчайщи ѿдъ. Рекоша же въ сефѣ, помысливша непрѣведи: насильствѣемъ прѣномъ, и не пощадимъ преподобесица є́гѡ, ни оўфамилъ сѣдніи сѣтаросгти многолѣтны. Бѣдетъ бо наимъ крѣпостъ злконъ: и оўловнімъ прѣнаго, гаікѡ нѣдѣленъ наимъ є́сть, и протибнитса дѣлѡмъ нашымъ, и понобнитъ наимъ ѿпаденіе злкона, и ѿблнчаетъ наимъ сорѣвшнія наказанія нашегѡ. Всѣщамъ наимъ раздѣлъ и мѣдросгти бѣїл, и Отрока гдна сеbe именуетъ. Бысть наимъ на ѿблнченіе помышленіемъ нашымъ, и тѣжеизъ наимъ є́сть, и вѣдимъ, гаікѡ неподобно иѣмъ житїе є́гѡ, и нѣзмѣнѣныи сїевѣи є́гѡ. Въ порѣгніе вмѣніхомъ є́мъ, и оудаллаетъ ѿ пѣтѣи нашихъ гаікѡ ѿ нечиистѣтъ, и блжнитъ посѣдніяла прѣныхъ. Оувѣдимъ оўбѡ ѿце словеса є́гѡ иєтнинна ѿгъ, искѹсніи, тѣже сеъвѣюти є́мъ. Рѣгніемъ и мѣкою нистаїемъ є́го: да раздѣлѣемъ кротость є́гѡ, и искѹсніи беъзлобесиство є́гѡ: смертю безъвѣрію ѿдѣніи є́гѡ, бѣдетъ бо посѣщеніе ѿ словеса є́гѡ. Сїлъ помыслиша, и прелъстніиася: ѿлѣпніе бо ѿ злоба ихъ. и не раздѣлѣша тѣніи бѣїнхъ, и не раздѣдніша, гаікѡ тѣ є́и егъ єдніи, жибота и мѣланіи и смертніи власть, и сїлѣланіи во времѧ скорби, и нѣзбѣвлѣланіи ѿ вслакагш злѣ, Шедръ и мѣтнѣз, и даля прѣбніи сеъніи ѿгодатъ, и сеоеніи мышцю г҃ордыи проптивлѣлася.

На сїехъ сїехъ, сїехъ а.

Пѣ: Всехъальнии мѣченици:

Оче єнуглѣи, твои оўстрии бѣиста рѣки дѣхѣнии точайши, напаляющиа вѣрою нѣзсѣхъ сеърдца: нѣзымъ и на пѣтъ иєтнини настѣвлѣлъ залѣждшихъ бѣїтвенніи сїе, всѣхъ привѣлизъ є́и въ познаніе єдинноідѣшиагш тѣцы, є́и же моліса ѿ дѣшахъ нашихъ.

Стіх: 0̄стя моя возглашують прељростъ, / [н поѹченїе сердца моегѡ
рѣзмѣ.]^{*4}

Оче єнітайдїе, не дáлъ єсінà өчесéмз, ни вѣждома івоіма дреманія, дондеже дѣшъ н тѣло івоє ю похоти івободнлз єсін, слезами ѡблнвама: тѣмже моліса хртъ бгъ, даровати дѣшамз нашымз міръ н вѣлю мѣть.

Στίχος: Ο γεντικός πρώτης και πολυτάτικα [πρεμπτορική, / ή άδειας] εγώ προσβαλλόμενος

Оче єнгістадіе, начальникъ ітнітелемъ сподобился єси быти, и іако
пераопресітольникъ не злоби въ, са ма го себѣ въ непорочнѣ жерть въ принесла єси
хрітъ, єгоже моли да ровати душамъ нашымъ міръ и велію мѣтъ.

ГЛАВА, ГЛАВЫ

Пáмáть твоѧ єнстáдїе іерáршие гдéнь, пáче сїнечнаցѡ иїанїа, ѿзарáющи
стáдѣ твоемъ сефдцà һ прoсвѣщающи мýслi: һбо вoиcтииnъ рáка бжéтвенихъ
мощéй твоихъ, іакѡ тpбèлa велеглáсна сvндѣтeльствуетъ сiе, ѿблгодáюющи ны
дарованiемъ бжéтвениагѡ дхá, прогонáетъ грѣхóвнъ тмъ һ налучáетъ наез
блгодаřити һ слáвнти хр̄тъ гдá, тà прославльшаго вѣчною слáвою.

И нынѣ, предправдности.

Τροπάρι, γλάσι $\ddot{\alpha}$:

Изберáнъ ѿ бгѧ, возлóбленъ ѿ людéй, архїерéвъ вжитvenniam красото, оче
и ниста, агѓи въ соизжителю, таинъ же вжитvennyix проповѣдатель быль. И си:
тѣмже моли христъ бгѧ со всѣми стыими, извѣштиша ѿ всакихъ сѡлъ,
мѣтвами твоими бѣженне, и спасиша наимъ чудышымъ любобию сѹдию память
твою.

Слáва, ѿкнá, предпра́зднствá.

4* Ψαλόμω μήν, Ἀ.

5* ΨΑΛÓΜΖ ἈΣ, Ἀ.

На оѓтрењи,

На Бг҃з гдѣ, пропаѓь предпраќданетва, дважды.

Слѣба, сїѓаѓш, и нынѣ, предпраќданетва.

По пеѓвой сїѓолоѓи, сїѓаленз гласъ д.

Пѣ: Скоро предвлаѓ:

Се приспѣ сїѓетлаја паматъ и творежество сїѓитеља христова єнсистадїа: сегаја ради прїндитте сошедшеса да праќандеја сїѓетлаш, и состављаше линија похвалима єгод вкопија: радѹшија читнији сїѓетиљници землија сејескија, крастота єла и славо: точниши бо чудеса и низливаеши насилјенија, моласа не престаниши ѿ душаји наших.

Слѣба, и нынѣ, предпраќданетва.

По второј сїѓолоѓи, сїѓаленз гласъ Е.

Пѣ: Крастота дѣства:

Крастота дѣственнија и пресвѣтлыја доброты твоја, чини љубљенетији земљије ѿдниншија и глаголаша: како во плоднији близнијији врага победија єси, чито же наредија и мы чада твоја; љице и недодумија, фебаче вкопија ти: радѹшија єнсистадїје ѕче преовладеније, сїѓитељема похвало.

Слѣба, и нынѣ, предпраќданетва.

[Величаније:

Величанија таја сїѓитељу ѕче, єнсистадїје, и читија сїѓијо паматъ твој: тије бо милиши за најз глагола бг҃а нашејо.

Малома и зборанији: Оѓијашите ил вија мазици:]*⁶

По полнелен, сїѓаленз, гласъ и:

Прелѣростъ вијишнију вѣдала, љубљенетијо подражателъ вија єси, сїѓах послајшија таја приведа и споменији блаженије єнсистадїје. Терпенијијо бо чини єси и кротости ѿдниншије, и нокама ѕеја и юнија настабници, сїѓарима же крѣпости: тѣмже и мы сошедшеса, сїѓијо паматъ твој по долгији воставлене и соглајиши вкопија тија глаголији: моли христа бг҃а споменка већија најма.

Слѣба, и нынѣ, предпраќданетва.

* Не наводи се у изворнику.

СТРЕПЕННА, АЛЫ АНГЕЛОВИЧ, Д-Р ГЛАСА.

Прокимен, [глас в д:]

ОУСТА мою возглашую тво прелесть, / и подчлене се для моего разуму.*7

СТИХ: **ОУСТА** преблаговестия прелести, / и любыи сего возглашуетъ
съдуз.*8

БЛАГОСЛОВИТЬ ИАКОВА, ЗДЕСЬ [глагол, а - д].*9

Пече гдѣ ко пришедшимъ къ немъ юдеемъ: [А] Аминь аминь глаголю
вамъ: не входѧй въ землю иудеевъ во дворъ ѿвчий, но прелазъ иудей, то ѿ
татъ ешь и разбоянникъ. [Б] И входѧй въ землю иудеевъ, пасьиши єшь
овцамъ. [В] Семъ земли иудеевъ ѿверзаетъ, и ѿвцы гласъ съяшатъ, и сюда
овцы глашаетъ по именіи, и изгонятъ ихъ. [Г] И егда сюда ѿвцы изгнаны
предъ именемъ ходитъ, и ѿвцы по немъ идуть, такъ вѣдатъ гласъ егѡ. [Д] По
чудесамъ же не не идуть, но вѣжатъ ѿвцы иегѡ, такъ не знаютъ чуда егѡ гласа. [Е]
Сюю прѣтчю иже именемъ єшъ: Оно же не разумѣша, что бѣше тѣже глаголаше иже.
[Б] Рече же паки иже именемъ єшъ: аминь аминь глаголю вамъ, такъ яко єсмъ земля
овцамъ. [В] Всѧ, єлнїкѡ иже прииде предъ мене, тати єсть и разбоянники: но не
послушаша иже ѿвцы. [Г] Яко єсмъ земля земля: мнѹю яще кто виходитъ, спасетъ, и
виходитъ, и любитъ, и пажитъ ѿвцамъ.

По и Фалмѣ стихира, гласъ 5:

Извѣстіе благо въ оутѣхѣ твоихъ преподобнѣ ѿчѣ, и быль єси пасьиши
христовы церкви, оутѣхѣ словесныѧ ѿвцы, вѣровати въ тѣлѣ єдиногодшию во
единомъ ежтѣ.

Канонъ предпрѣдѣтъ со именемъ на 5, и старго на и, егоже краєгранице:

Благослови оутѣхѣ твоимъ именемъ глаголю пѣсни почтъ. Гласъ 5.

7 Глаголъ ми, д.

8 Глаголъ лс, л.

9 Не наводи се у изворнику.

Песни ћ. Јомос:

Свешт глађеороднитељију [Земљу солинце нашествова никогда, тико стечија бо агђетије Себаполы води, людема пештемореходашима и богоѓодни појашима: поима гдеви, славно бо прослависа.]^{*10}

Прелесте бједа всемошна, свештина вр та Оче, шо пељене најнамена та благтију дхобијо и настављаја: течеши свештих исправљаји и најчашни пешти синци: поима гдеви, славно бо прослависа.

Крејпитејса и мажайтеса протиеви небидимыих бранији вражиних, гдјејо помоцији ојтвреждадеса и глагола: гдеви поима славно бо прослависа.

Радома воспријемише небији, веселитејса земнородни, процветтеје бо цвјета шо земнаго корене, сећтавији богојаннома и сећтви и богоѓодно взыбалије, рцема: поима гдеви, славно бо прослависа. **Богоѓодничен:**

Из чрејба преладе денници рођеније шо Огца превешчено и овоје бједа, вожија најма и из тебе браконенакија и родија бједа, најчаша иштија и овоје воспевајти: гдја појте дбелла и превозносити во вил вјеки. **Катавасија по ојтвреждадеса:**

Песни ћ. Јомос:

Ојтврежденије на та [најбјошнија, ојтвреди, гдји, цркви, јже стажалија єти џитнијој твојеји кробијо.]

Первенца показа та гдја стадија икоемај пејвенијтвовати, превешенејна лрхјерела, јже стажала икојеји кробијо.

Ималодимнима паки вожвија и љелија по мигли, ко и спроведенји јави та гдја превешенејне Оче єнитадије.

Землија вјернијих икојих јави та бѓија икоје ко и спроведенји елготнијих дбелнији, стјитељије преблаженеје. **Богоѓодничен:**

Из дбническија чрејба, јавија и єтија солинце праједноје, азарљаји земнијих џивествја и настављаји вонестинија и поизнанији икоје вјетвја.

^{10*} Одавде па надаље: део сваког Ирмоса који није наведен у изворном тексту у „Срблјаку“ дајемо у заградама [...].

Сёдмáенз, глаcз һ:

Повелéнное тáинство, бжéтвеннаа прíемъ въ рáздмѣ скоéмъ, покроvъ возведелѣлъ ҇си нéнагв жигтїл, скóро прínde вzéмыи крѓз на рáмо глаголалъ ҇си непрестáннв веfмъ: преклонибви ѿждеñиемъ небеса һ плóть вzéмы ѿ дбы, веfхъ велеглáснв зовéтгъ спогиб, вопнти же һ глаголати: слáва нензречéннвъ твоéй мїти, ҇днне премлїтиве.

Слáва, һ нынѣ, предпраzднствъ.

Пись д. Ірмосъ:

Покрыла ҇сеть неба [добротеель твоа, хрѓте. һзв кївóта бо прошедв, стыни твоаа неплѣнныяа мїре, въ храмѣ слáвы твоаа таbниса ҇си, таkѡ младенецъ рðконосимъ һ нсполнишаса въл твоегв храленіа.]

Иакѡ сїéнныи нензречéнныихъ блгъ спсенија сложнитеель, весселъ во стїи церкви сложнілъ ҇си, мїтвами һ слезами прилѣжни простиаълъ ҇си, веfмъ просл аштавленіе грѣхъвъ һ дходвнжни радиостю вопиаълъ ҇си: гдн нсполнишаса въл твоегв храленіа.

На негó же оўповадълъ ҇си стїтелею, һз млада бо возрастъ радиаса же таkѡ ҇леенье востекълъ ҇си, на гордъ стїю, земнлъ въл въ мірѣ аштавилъ ҇си, прилѣпниса закондъ творца һ владыки нсполненіемъ заповѣди бжéтвенагв хотѣніа, ҇мѣже стїтелею радиостю вопиеши: нсполнишаса въл твоегв храленіа.

Видѣлъ ҇си стїтелею слоvо безначальное, плóтию къ намъ пришедшее һ въл чловѣки спасшее, самъ бо въл мїрсклъ ни во что же вмѣнілъ ҇си, оўсердинъ вопиаълъ ко гдъ, нсполнишаса въл твоегв храленіа.

Богооднченъ:

Видѣти херувимомъ һ серафимомъ не возможнв ѿ дѣнческїл ىробе плóть злмствовавшаго һ къ намъ пришедшаго наложити веfхъ из любовию вопнти ҇мѣ: стїз ҇си гдн.

Пись ҇. Ірмосъ:

Иакѡ видѣ нса [Обраzни на прїголѣ преvознесена бѓа, ѿ дїгълъ слáвы дарѹносима, ѡ фкалнныи, вопиаше, һзв провидѣхъ бо волоциема бѓа, сеfта невечерна һ міромъ владычествѹша.]

Сїéнныи смыслъ һзчиа, плóти оѓгода һ похотѣніа оѓалилъ ҇си непрестаннымъ рðкъ твоихъ возвѣдніемъ һ чистымъ колѣнъ преклоненіемъ Ӧче бѓомѣдре, из радиостю вспѣваши сїце: тебѣ люблю інсе бжéе мои сеfта невечерна һ міромъ владычествѹшаго.

Прелѣтъ бѣјїа, ѡзбѣвшиа гонитѣла пама въ соодѣз себѣ, ѡзымайшиа ѿ земли оубога и посајдада на престолѣ богатѣмъ, провидиа и тебѣ сѣйи архіерею бѣјїи єнтиадїе ѡзбѣлаз єсть въ пастыра и настѣника вѣмъ любашымъ хригъ, сеѣта невечерна и міромъ владычествѹша.

Учтневъ душъ и тѣло ѿ скверни, преподобна и незлобица оучитѣла сеѣ пооказалаз єси ѕче блаженне: сирыхъ пнитатель, ѡбидимыихъ помощникъ и стражнопрѣимецъ бѣла єси: тѣмже то дерзновеніемъ волеши, тебѣ люблю иже бѣ мои, сеѣта невечернаго и міромъ владычествѹша.

Богоодиченъ:

Безлѣтнаго въ лѣто родиласи єси браконенскыя, дѣство и рожѣвѣ сопрѣгши паче оумѣ, да чловѣка ѡбожиши, паче єстество и разумъ, сеѣта невечернаго и міромъ владычествѹша.

Пѣснь 5. Ірмосъ:

Возопи¹¹ [къ тебѣ вѣдѣвъ старецъ очима спасеніе, єже людемъ пріиде ѿ бга, хригъ, ты бгъ мои.]

Сїона дошёлаз єси блаженне, и грбез гдени оубердию любови злаз, ѿ камень претыканіја никакоже поткидлал єси, блгтию бѣјїю сохранлемъ.

Сыны чловѣческия сопворка синами бѣјїими, потщасиа єси блаженне покланятия стѣни тѣцѣ, во єдиномъ єщесствѣ.

Браинъ и боръ ѿ вселнѣваго врага воздвижется на нынѣ чада твоихъ, но тико имѣлъ ко хригъ дерзновеніе, подаждь стадъ твоемъ блгостоаніе тико тезонменитъ.

Богоодиченъ:

Безлѣтнаго во чреѣмъ прїемши вѣ, неизречениша сѧ ємманда чади въздоина єси ѿ вселнѣ твоихъ во спасеніе всѣмъ вѣрнымъ.

Кондакъ, гласъ 5.

По: єже ѿ наисъ:

Свѣише блгти прїемъ ѿ бга, во стѣтельское подобие ѡблѣкиса єси и ѿ оутгъ твоихъ блготиши вѣхъ наѹнилаз єси, покланятия тѣцѣ єдиногѹши: тѣмже паматъ твою чудище, прославлѣемъ бга прославльшаго тѧ.

Ікосъ:

^{11*} У извornом тексту у „Срблѧку“ стоји: Возопија єси: У питању је штампарска грешка, или навођење почетка Ирмоса, који нисмо нигде пронашли, и коме овде није место.

На претпостави славы сведацаго бја вожелѣвъ вељевеђини, къ немѹ прибѣлъ єснѣ вѣрное стадо твоє һ процељеље єснѣ въ домѹ гдни таќкѡ фінїш, оўмножаја һ возвышаја таќкоже кедрз чада твоја, кротогстїю һ смирењемъ најчнѣвъ һхъ вспѣвати һ славити бја прослављашаго таќ.

ПѢСНЬ З. ІРМОС:

Тебе во Огни [ѡрошишаго Отроки бјо гловишиса, һ въ дѣдъ неплѣнија вељашиса, бја слоба поимъ, блгочтиш поище: блгвенија бја Оцъ нашихъ.]

Абраамли жејтви подражавъ ѡче єустадије, таќкоже ѡнъ ислака, таќкѡ таја твоја душа принесла єснѣ хртѹ, въ жејтвѹ ѹтѹ һ непорочија блгочтиш вспѣвала: блгвенија бја Оцъ нашихъ.

Рода земна һзбачити, грѣхъ илестолюбивыхъ ѿчишама вождѣанемъ рѣкъ, венѹшнимъ едѣнијемъ, илезами мноғими, црквишомъ илажбомъ һ чистымъ вождиханемъ проса ѡ һихъ гдја, ємѹже блгочтиш вспѣваши: блгвенија бја Оцъ нашихъ.

Гробъ твоја неплѣнија таќ себлјуја єсть ежинија мановењемъ, ради оутвержденија въ вѣрѣ стада твоега: тѣмже рѣкѹ твоја цѣлѹще зовемъ: блгвенија бја Оцъ нашихъ.

Богоодиченје:

Очеју волеју, ѿсвѣненемъ дѧха старгва, прѣдла єснѣ сина ежил пречитаја, неизреченија понесши єго родил єснѣ, ємѹже вѣриш вопијемъ: блгвенија бја Оцъ нашихъ.

ПѢСНЬ Џ. ІРМОС:

Нестегримомѹ¹² [Огнија сејнијишија, блгочтија предпоказија љноши, паменемъ же неизреждени, ежтвенијију пѣсија поља: блгвите, вѣдъ дѣла гдна, гдја, һ превозносите во вѣдъ вѣки.]

Людје твоја превозралше таќ сїшенија, вожлюбишша твоега оутвержденије һ кротогстъ һсполненијију божјественијага оученија, ѿ медоточинихъ оутрененја вопијутъ: блгвите вѣдъ дѣла гдна гдја.

Се жиње һ сејте вѣдъ христијија привлажија, вождаја комљдо по дѣлоја: нечестивија ѿсвѣненемъ, блгочтијија волгть һ слава, велегласија вопија ємѹ: блгвите вѣдъ дѣла гдна гдја.

^{12*} У иворном тексту у „Срблјаку“ стоји: **Непогоднија:** Вероватно су у питању разлике између старијег србско-словенског и новијег руско-словенског превода овог Ирмоса.

По оғспенії твоему ішенье ѿнѣ єнглѧдїе, преселілса єшь въ горній іерлімъ, намъ же ѿставль мѹщи своѧ, тѣмже вопіемъ: блгвните всѧ дѣла гдѧ.

Богоіченикъ: Есѧ да яко же пророкъ глаголаше во чреѣ пріѣ въ родѣ сна ємманѣла, єже єсть изъ наਮи егъ, на земли таинія въ съчленіи пожиѣ, ємъ же вѣрній вопіемъ: блгвните всѧ дѣла гдѧ.

Пѣснь дѣ. Іоаносъ:

Въ залонѣ сбнн [въ писаній ѿбраузъ віднімъ, вѣрній, всакъ мѣжескій поиз, ложесна разверзла, сїтъ егъ, тѣмъ перворожденое слово, ѡцѣ везначальна, сна первородлющла мѣрію ненскомѹжнш, величаемъ.]

Аще въ разумѣваемъ жерть въ залономъ приносѧщеся, юже ежій архієрей приноситъ, гдѧл преданія памѧтствъ, возносятъ хлѣбъ въ вѣнѣ во ѿставленіе грахѡвъ, всѣмъ гасиша складытъ неповѣданіе вѣры во христѧ гдѧ.

Воздаждь ми, егъ вопіаше сїтътель прічастія дара, єже вопіти тесѣ во цѣтвѣн твоему и неполнити сѧ ми твоегѡ весялія и въ тесѣ пребывати: тѣмже хвалюще величаемъ гдѧ.

Спіїнаго проповѣдалте вонстини и ежіл рачнитела, градните ѿставоюще ѿтнѹю ракѹ нашегѡ оѹннитела оѹсердинш востоимъ блгть ежію, та же въ нѣмъ пребывающе, величующе гдѧ.

Богоіченикъ:

Пребываше ѿбѹчал нензреченнш дѣо ешь христѧ родилъ єшь, єгоже нынѣ оѹмоли и звѣнити сѧ намъ ѿ нахожденія поганыихъ лг҃аранъ и ѿ всакагѡ вреда и междоѹбенныя бранни, да тѧ непрестаннш нстини и егоматерь величаемъ.

Свѣтленикъ:

Спіїнла и свѣтлоносна, паче оѹмъ свѣтлѣнша, ѿнѣ єнглѧдїе памѧть твоегѡ оѹспенія, юже свѣтло праздніемъ, возїл намъ днесь: сегѡ ради славимъ прославльшаго тѧ гдѧ дѣшиаго ти блгть таковѹю, єюже ѿграждающи сїадо твоє.

Слава, и нынѣ, предпразднства.

На хвалихъ сїхъ на дѣ, гласъ и:

Онѣ егомѹдре єнглѧдїе, мысленное ѿко на высотѹ разума вперивъ нбною мростью насладилъ єшь, изъ нено же пнглещи дхѡвнал чада твоѧ, соблюда и хъ ѿ всакїл сїти: тѣмже непрестайн молася сїтѣи тѣлѣ спустнѧ намъ. [Дважды.]

Оғие бғомдаге әңгітәліе, оғып одобниса әсі құпцұ һүшшемдік дөбрагшының
нәнбық же дарз вә сәрдүйе твоемиз үтолжалық әсі, һәм нәлбеносттың тұғдыныңса
шілдесіндең ревностің шығармасынан әсі: тұмжесіндең молитвасынан
мольмаса тиң, не престай молитваса хұйтұ да еңсөткің дәшиң нашаш.

Оче бѣгомъ дре єнгтадїе, сладкоглагольнѣй лаѣтговицѣ оўподоблѧса,
непрестаннѡ стаѣо твоѣ наѣчалъ єснѣ бѣжтвенныимъ оўченїемъ хѣтговыимъ, ємъ же
іакѡ подвигоположнику подобаѧ положилъ єснѣ дѣшь зл ѹбцы твоѧ: тѣмже
чада твоѧ оўсерднѡ ѿѣстомъше рѣкъ мѹшнѣ твоихъ молатса ти, непрестаннѣй
молитгиѧ ѿ наꙗз ко гдѣ.

СЛАВА, ГЛАСЪ СІ:

Се прійде весёлое торжество и пресвятая память Гонконгаша Фцла! радиися и кресты сеякою митрополией, весело из наими взыграй взыграй: огласиися доброта твоа и паче любви постыя, ибо стихтели веффы, преславныи чадо отворец и архипастырь Англий, Фенильский чаша дхобнагш пингял раздаётъ всемъ. Тёмже ибо и правднолюбцы, вкспѣ сошедшеся пресненныи похвалами и ваземъ егъ, глаголюще: радиися, оучнитею благий, положивши душа за хвцы сюа: радиися, апостоли хх преданыи и православныи вѣры и звѣстныи хранитею и поборниче: радиися, отольпе непоколебавшии злымъ егождльныи хрестикъ вложечненемъ. радиися, сирыхъ и вдоевъ пингателю, ради отвора и наимъ жизнь вѣчногу, чтдышимъ любовию ствлю и всечногу память твою.

И нынѣ, предпрѣдѣства.

Σλαβοελόβιε βελήικοε.

По трапезомъ, трапеза съгъвъ, и предпразднства.

Êκτενὶα, ἡ ὄποδιτζ.

На Дітঢ়গ্রিন,

Блаженна първия Г-А, и 5-А.

Προκίμενη, [γλάζ ἄ:]

Оғстà мօð өозглагóлютз премъроғть, / [н поðчéнїе сéрдца моеѡ вáзðмз.]^{*13}

13* Ψαλόμω μή, Ἀ.

Спіхъ: Оѓија прѣнагѡ поѹчайти [прѣмѣроити, / и ѡзвѣикъ єгѡ возглашаетъ] *14

Апостолъ ко євреимъ здѣ тѣ [глаг. ѿ, ик. - и, є].*15

Спіхъ: [глаг. ѿ, ик.] рѣтїе, [глаг. ѿ, ик.] такоъ въ нѣмъ подобашие ѡрхїерей, прѣподобенъ, неизлѣбивъ, бе зикрѣненъ, ѿлѹченъ ѿ грашникъ, и вѣшише нѣсъ вѣивъ: [ик.] Иже не иматъ по всѧ дни иѹжды, таکоже первоевлашеници, прѣждѣ ѿ сионихъ грашебахъ жертьви приносити, потомъ же ѿ людскіхъ: иѣ бо сотвори єдиному, сеbe приноситъ. [ик.] Законъ въ члвѣки поставляетъ первоевлашеници, и мѣщыя и мѣмоци: слово же клѣтвенное, єже по закону, сѧ въ вѣки совершенныи. [глаг. ик., ик.] Глава же ѿ глаголемыхъ, такоа имамы первоевлашеници, иже сїде ѿдесиѹю прѣтѣла величествїа на иѹшебахъ: [ик.] Сѣмъ иѹжнителъ, и скіннини иєстиннѣй, юже водрѹзни гдѣ, а не чловѣкъ.

Аллнаѹдіа, гласъ є.*16

Спіхъ: [Спіхъ] Оѓија прѣнагѡ поѹчайти прѣмѣроити, / и ѡзвѣикъ єгѡ возглашаетъ

*17

Спіхъ: Законъ вѣга єгѡ въ сеидиѹ єгѡ, / и не здѣниѹти сиашы єгѡ.*18

Бѣлїе ѿ іѡанна, здѣ лс [глаг. ѿ, ик. - ик].*19

Спіхъ: [глаг. ѿ, ик.] Ече гдѣ ко пришедшимъ изъ немѹ иѹдѣвимъ: [ик.] Извѣ єсмъ дверь: мнѹю ѿцие ктѹ виїдѣтъ, спаситъ, и виїдѣтъ, и ѿзиїдѣтъ, и пажитъ ѿбрѣщетъ. [ик.] Тать не приходиѣтъ, развѣ да оѹкрадеїтъ, и оѹбїеїтъ, и погѹбнитъ: извѣ прїндѹхъ, да жиеко ти имѹтъ, и лишише имѹтъ. [ик.] Извѣ єсмъ пастырь добрыи: пастырь добрыи дѹшѹ сиою полагаетъ за ѿвцы. [ик.] И наемники, иже икошти пастырь, ємѹже не сѹть ѿвцы сиоа, виїдитъ волка граудища, и ѿставляетъ ѿвцы, и бѣгаєтъ, и волкъ расхиитъ ихъ, и распѹдитъ ѿвцы. [ик.] И наемники бѣжитъ, ико наемники єсѧтъ, и не радиѣтъ ѿвцѧхъ. [ик.] Извѣ єсмъ пастырь добрыи, и знаю моа, и знаютъ ма моа. [ик.] Иакоже знаетъ

14* **Паломъ** лс, л.

15* Не наводи се у изворнику.

16* Не наводи се у изворнику.

17* **Паломъ** лс, л.

18* **Паломъ** лс, л.

19* Не наводи се у изворнику.

мà Ӧ҃ңз, һ ӟаз ӟнáю Ӧ҃ңа: һ д’ш8 мою полагаю за Ӧвцы. [5] Ҥ һны Ӧвцы һмамз, та же не с’шть ўд дворя сеги: һ тыйл ми подобаетъ привести: һ глас моя өүглишатъ, һ в’дуетъ өднено отадо, һ өдненъ пастырь.

Принцестенз:

Въ память вѣчнѣю [Благодетъ прѣбываю].

^{20*} ΨΑΛÓΜΖ ρᾶι, §.

Изворник:

СРБЉАК

ΣΕΡΒΙΑΚΟΝ

ANTOLOGION SERBORUM SANCTORUM

[стр. 233 - 239]

Издаје:

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Београд, ул. Краља Петра I бр. 5

Припремио и уредио:

ЕПИСКОП РАШКО-ПРИЗРЕНСКИ

ПАВЛЕ

Рецензент:

ЕПИСКОП БРАНИЧЕВСКИ

ХРИЗОСТОМ

Припремио за штампу:

ГРАДМИР СТАНИЋ

Књига умножена у Заводу за умножавање
при Светом архијерејском синоду
у Српској патријаршији у Београду
1986. године у 2.000 примерака

ДОДАТАК:

ДАНИЛО ПЕЋСКИ

СЛУЖБА СВЕТОМ АРХИЕПИСКОПУ ЈЕВСТАТИЈУ^{*21}

После замонашења у Зети (манастир Арханђела Михаила), путовања у Јерусалим и Свете земље и игумановања у Хиландару, Јевстатије I седео је на архиепископској столици седам година (1279-1286). Сахрањен је у манастиру Жичи, одакле је, нешто касније, пренесен у цркву Светих Апостола у Пећи. Јевстатије I већ је лежао у Пећи када му је Данило Пећски архиепископ (1324-1337) писао житије.

Можемо претпоставити да је Данило Пећски написао и *Службу архиепископу Јевстатију*. Слична места у *Служби и Житију архиепископа Јевстатија* упућују нас на једног писца:

„јер плотска раздраживања и земаљске пожуде постом покори и свеноћног појања молбом, сузама посејано с весељем жањеш“ (стихира, глас 6)

„Благообразно и целомудрено живљаше и извршиваше подвиге: ноћна стојања, молбе и молитве“ (*Животи краљева и архиепископа српских* од архиепископа Данила II. Превео Др Лазар Мирковић, Београд, С К Задруга, књ. 257, 1935, стр. 225)

„и душу твоју од похоте што ослободише сузама непрестаним чистећи“ (стихира, глас 1)

„и чистећи душевну нечистоћу испирајући је као у купци воде животне“ (*Животи*, 224)

„чинови анђелски дивише се, говорећи: Како од плоти будући бесплотног врага овај победи“ (седалан, глас 3)

„и победи ђавола“ (*Животи*, 223)

„трпљења узор постаде“ (седалан, глас 8)

Пазио на свако добро „водећи себе ка трпљењу“ (*Животи*, 224)

„Изли се благодат уснама твојим“ (стихира, глас 6)

---

^{21*} Узето из поглавља: „Белешке о делима у Срблјаку“ Ђорђа Трифуновића у делу „*O Срблјаку – студије*“, стр. 295 и 296, издање: СКЗ, Београд 1970.

„Јер се изли благодат на усне његове“ (*Животи*, 232)

„Сам себе приљубив законотворцу и владатељу, у кога се надаше светитељ из млада, узрастом још дете“ (канон, 4. песма, 2. тропар)

„Није гледао ни на једно дело земаљске сујете и живео је у младости без злобе у сваком корисном исправљању“ (*Животи*, 223)

Тешко је одређено рећи када је Данило Пећски могао да напише Службу. Богородичан из девете песме канона можда би могао да назначи временске оквире: „Преко природе и неизрециво, Девице Богородице, Христа роди, овога сада умоли да се избавимо од паганске најезде и од сваке озледе и међусобног рата, да те непрестано истиниту Богородицу узвеличамо“. У Милутиново време и касније претила је опасност од Татара и Турака („паганска најезда“). Данило Пећски је био очевидац ратних сукоба између браће, очева и деце или између најближих рођака („међусобни рат“).

Српскословенски текст и пренос на савремени језик доносимо према препису у Србљаку Народне библиотеке у Београду Р 18, прва половина XVI века, стр. 81б-87б.